

νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση

Η κυβέρνηση ετοιμάζεται να εξαγγείλει νέο νομοσχέδιο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση τις επόμενες ημέρες, με πρώτο σταθμό την Σύνοδο των Πρυτάνεων στις 13-15 Δεκέμβρη. Το εν λόγω νομοσχέδιο αφορά στην **ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημάτων**, μέσω της παράκαμψης του άρθρου 16 και της αξιοποίησης του άρθρου 28 του ευρωπαϊκού δικαίου. Ο τίτλος του νομοσχεδίου; «Ελεύθερο Πανεπιστήμιο». Πάμε να δούμε για ποιους είναι «ελεύθερο» αυτό το πανεπιστήμιο που οραματίζεται η κυβέρνηση και το κεφάλαιο.

Αρχικά, το άρθρο 16 είναι το Άρθρο του Συντάγματος που διασφαλίζει τον αποκλειστικά δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Βέβαια, οι νόμοι είναι ιδιαίτερα ερμηνεύσιμοι όταν αυτοί αφορούν στον περιορισμό της όποιας κερδοφορίας. Εξ άλλου όλες οι κυβερνήσεις έχουν θεσμοθετήσει και ορίσει το πλαίσιο για τα ιδιωτικά κολλέγια, που υπάρχουν εδώ και αρκετά χρόνια χωρίς ωστόσο να έχουν κάποια ακαδημαϊκή κατοχύρωση. Μάλιστα, η προκάτοχος του κύριου Πιερρακάκη, Νίκη Κεραμέως φρόντισε να νομοθετήσει την επαγγελματική εξίσωση των πτυχίων των κολλεγίων με τα δημόσια πανεπιστήμια- παράλληλα μάλιστα με την θέσπιση της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής. **Έδωσε έτσι ένα ξεκάθαρο μήνυμα πως αν γράψεις 15.000 μόρια δεν περνάς- αλλά αν έχεις να δώσεις 15.000€ τότε οι πόρτες είναι ανοιχτές.**

Το άρθρο 16 αποτελούσε και αποτελεί **αγκάθι στην πλήρη «απελευθέρωση της αγοράς εκπαίδευσης»** καθότι όσο υφίσταται τα ιδιωτικά μαγαζιά αγοραπωλησίας της γνώσης χάνουν από την αίγλη της πιστοποίησης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης που θα μπορούσε να προσελκύσει περισσότερους πελάτες. **Δεν είναι τυχαίο άλλωστε που αυτή η κατεύθυνση αποτελούσε και πάγιο αίτημα του ΣΕΒ όπου ειδικά μετά το 2018 πιέζει για την «άρση της απαγόρευσης ίδρυσης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων για την παροχή ανώτατης εκπαίδευσης».** Επειδή όμως αν υπάρχει διάθεση, βρίσκεται και η λύση- η κυβέρνηση βρήκε τον τρόπο να κόψει τον γόρδιο δεσμό που ταλάνιζε χρόνια τώρα τις κυβερνήσεις: Το άρθρο 28, που προβλέπει πως «Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου [...] αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου [...]» Και καθώς η ΕΕ προβλέπει την ύπαρξη ιδιωτικών πανεπιστημάτων με πλήρη επαγγελματική και ακαδημαϊκή αναγνώριση το πρόβλημα λύνεται- ειδικά με την ίδρυση παραρτημάτων ξένων ιδιωτικών πανεπιστημάτων στην Ελλάδα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που όποια πέτρα και αν σηκώσεις όσον αφορά την εκπαιδευτική αναδιάρθρωση και την επιχειρηματικοποίηση του πανεπιστημίου, βρίσκεται η ΕΕ από πίσω. Εξ άλλου όσα μέτρα πλασάρονται ως «εκσυγχρονισμός» και «αναβάθμιση» δεν είναι τίποτα άλλο από πάγιες επιταγές copy-paste του ΟΟΣΑ και της ΕΕ και όσα δεν εφαρμόζονται στην Ελλάδα είναι λόγω των αγώνων του φοιτητικού κινήματος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το 2006-2007 όπου και τότε η κυβέρνηση της ΝΔ είχε επιχειρήσει να αναθεωρήσει το άρθρο 16 και βρήκε απέναντί της εκατοντάδες κατειλημμένες σχολές πανελλαδικά και χιλιάδες φοιτητές στους δρόμους.

Το μοτίβο της «απελευθέρωσης» των κοινωνικών αγαθών δεν αποτελεί βέβαια καινούργιο φαινόμενο. Αποτέλεσε εξ άλλου την κορωνίδα των μνημονιακών επιταγών- με το πλιάτσικο της δημόσιας περιουσίας που ακολούθησε. **Υγεία, ρεύμα, μεταφορές κλπ. όλοι δημόσιοι τομείς όπου υποβαθμίζονταν διαχρονικά από όλες τις κυβερνήσεις για να έρθει ο ιδιωτικός παράγοντας σαν «από μηχανής θεός» να σώσει και να εξυγιάνει το γραφειοκρατικό και αντιπαραγωγικό δημόσιο. Τα αποτελέσματα αυτών των ιδιωτικοποιήσεων τα είδαμε βέβαια στην πανδημία, στους λογαριασμούς της ΔΕΗ, στα Τέμπη... Έτσι και το δημόσιο πανεπιστήμιο υποβαθμίζεται συνεχώς. Η χώρα μας μπορεί να δαπανά πακτωλό χρημάτων στους πολεμικούς εξοπλισμούς (κατέχοντας την πρωτιά σε ποσοστό του ΑΕΠ/ πληθυσμό ανάμεσα στις χώρες του ΝΑΤΟ, ξεπερνώντας ακόμα και τις ΗΠΑ)- αλλά για την παιδεία δεν υπάρχει φράγκο.**

Ακόμα και τα χρήματα τα οπία προσφέρονται δεσμεύονται σε κονδύλια για ερευνητικά προς χάριν του στρατού και τον επιχειρήσεων- την ίδια ώρα που υπάρχουν σοβαρά ελλείμματα σε διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, την ώρα που οι υποδομές είναι ανεπαρκείς και η φοιτητική μέριμνα ανύπαρκτη και έρμαιο των εργολάβων. Αντί λοιπόν να υπάρξουν μέτρα για την ποιοτική αναβάθμιση των σπουδών μας οι κυβερνήσεις παίρνουν μέτρα δραματικής υποβάθμισης των προπτυχιακών ,εξωφρενικής υποχρηματοδότησης, υποβάθμισης έως εξαφάνισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων, για την περαιτέρω πρόσδεση των πανεπιστημίων με την αγορά, για την καταστολή του φοιτητικού κινήματος και την καταπάτηση του ασύλου, καθώς και την όχυνση των ταξικών φραγμών. Στην πραγματικότητα θέλουν να σβήσουν κάθε αποτύπωμα της δημόσιας εκπαίδευσης που κατακτήθηκε με σκληρούς αγώνες του εργατικού και νεολαίστικου κινήματος.

Το γεγονός ότι αυτή η κατεύθυνση υλοποιείται εδώ και χρόνια σημαίνει ότι με το νέο νομοσχέδιο δεν αλλάζει τίποτα στην ουσία; Πως «τι ιδιωτικό, τι δημόσιο- καπιταλισμό έχουμε.» όπως μπορεί να ακούγαμε από το ΚΚΕ κατά τη διάρκεια των κινητοποιήσεων για το έγκλημα στα Τέμπη; Φυσικά και όχι. Το νέο νομοσχέδιο έρχεται σαν ώριμο φρούτο της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης και της προσπάθειας πλήρους επιχειρηματικοποίησης του ελληνικού πανεπιστημίου- αποτελεί όμως και τομή στον τρόπο που υπάρχει η παιδεία στην Ελλάδα. Και αυτό γιατί:

Θεσμοθετεί και ολοκληρώνει την πλήρη υποβάθμιση του δημόσιου πανεπιστημίου. Η κυβέρνηση μάλιστα βαυκαλίζεται ότι ο ανταγωνισμός θα αναβαθμίσει τα δημόσια πανεπιστήμια καθότι όπως λέει όπου συνυπάρχει το δημόσιο και το ιδιωτικό το πρώτο πάντα επωφελείται. Αυτό όμως που βλέπουμε εμείς στην ζωή είναι ακριβώς το αντίθετο. Η ύπαρξη της ιδιωτικής υγείας οδήγησε στην διάλυση των δημόσιων νοσοκομείων, η απελευθέρωση της «αγοράς ενέργειας» οδήγησε στην εκτόξευση των λογαριασμών της ΔΕΗ και η απελευθέρωση των μεταφορών οδήγησε στο έγκλημα των Τεμπών κ.λ.π. Με την «απελευθέρωση της αγοράς εκπαίδευσης» τα δημόσια πανεπιστήμια θα καλεστούν να υιοθετήσουν όλα τα κριτήρια των ιδιωτικών ΑΕΙ προκειμένου να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στον ανταγωνισμό της αξιολόγησης. Ήδη αυτή η κατεύθυνση στρέφει τα πανεπιστήμια στην αναζήτηση ιδίων πόρων από ιδιώτες, ανοίγοντας την κερκόπορτα για ΣΔΙΤ και εργολάβους στη μέριμνα και παντού, στην επιβολή διδάκτρων σε μεταπτυχιακά, σε θέσπιση βιομηχανικών διδακτορικών κλπ. Στόχος η μείωση των δαπανών στη μέριμνα και τις ανάγκες των φοιτητών και η αύξηση των εσόδων. Επόμενο βήμα είναι η θέσπιση διδάκτρων και στα προπτυχιακά προγράμματα «όπως στο εξωτερικό».

Τσακίζει την εργασιακή μας προοπτική, αναδιατάσσοντας ολόκληρο το χάρτη της εκπαίδευσης με βάση τις κατευθύνσεις στον εργασιακό τομέα και τις απαιτήσεις για ένα φθηνό και ευέλικτο δυναμικό. Ο συνδυασμός ΕΒΕ- ΙΕΚ- Ιδιωτικά κολλέγια δημιουργούν δρόμους καταμερισμού και κατατεμαχισμού του μελλοντικού εργατικού δυναμικού.

Κατά αυτό τον τρόπο την ώρα που οι εισακτέοι στα δημόσια ιδρύματα μειώνονται και τμήματα κλείνουν, δημιουργείται πελατεία για τα ιδιωτικά μαγαζιά παραπαιδείας που μοναδικό στόχο έχουν να προετοιμάσουν τους σπουδαστές για την μετέπειτα εργασιακή ζούγκλα- παρέχοντας δεξιότητες σε βάρος της σφαιρικής και ολόπλευρης μόρφωσης, καταδικάζοντας τους απόφοιτους σε ένα αέναο κυνήγι πιστοποιήσεων και επανακατάρτισης, τσακίζοντας την εργασιακή τους προοπτική. Η ύπαρξη πολλαπλών πτυχίων για το ίδιο γνωστικό αντικείμενο και ο κατατεμαχισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων εν τέλει καταλήγει να συμπλέζει όλα τα δικαιώματα προς τα κάτω. Το είδαμε με την δήθεν ανωτατοποίηση των ΤΕΙ επί Γαβρόγλου, θα το δούμε και τώρα με τα επί πληρωμή πτυχία των ιδιωτικών κολλεγίων να ανταγωνίζονται αυτά των δημοσίων.

Έρχεται να οξύνει ακόμα παραπάνω τους ταξικούς φραγμούς στην εκπαίδευση. Η δημόσια και δωρεάν παιδεία αποτελεί κατάκτηση του εκπαιδευτικού κινήματος στην Ελλάδα προκειμένου κάθε παιδί να μπορεί να έχει πρόσβαση στη μόρφωση. Αυτό επί της ουσίας καταργείται με τις ταξικές ανισότητες σήμερα να καθορίζουν την προοπτική ενός παιδιού από το νήπιο μέχρι το πανεπιστήμιο. Η κυβέρνηση διατείνεται πως τα ιδιωτικά πανεπιστήμια θα μειώσουν το braindrain. Ξεχνάνε βέβαια να αναφέρουν πως τα πανεπιστήμια αυτά δεν θα είναι προσβάσιμα για την συντριπτική πλειοψηφία των λαϊκών οικογενειών. Για παράδειγμα στις ΗΠΑ- το υποτιθέμενο πρότυπο της κυβέρνησης όσον αφορά την ιδιωτική παιδεία- 45 εκ. άνθρωποι είναι πνιγμένοι στα χρέη λόγω σπουδών με τα δάνεια να πλησιάζουν το **αστρονομικό ποσό των 1,77 τρισ. €. Ακόμα και στην πιο κοντινή μας Κύπρο, τα δίδακτρα φτάνουν τα 10,000€ το χρόνο!** Αυτή είναι άλλωστε και η πραγματική αριστεία για το κεφάλαιο: η αγοραστική μας δύναμη!

Ουσιαστικά μέσα από την ίδρυση των ιδιωτικών ΑΕΙ ιδιωτικοποιείται ξεκάθαρα και το δημόσιο πανεπιστήμιο. Σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ όταν ένας «δημόσιος» και ένας ιδιωτικός φορέας συνυπάρχουν στο πλαίσιο μιας «αγοράς» (στην περίπτωσή μας η αγορά «εκπαιδευτικών υπηρεσιών») τότε απαγορεύεται κάθε κρατική ενίσχυση / επιδότηση στο όνομα της ισότητας στον «ανταγωνισμό». Έτσι μπαίνει μια βόμβα στα θεμέλια της δωρεάν παιδείας, αφού ανά πάσα στιγμή η κρατική επιδότηση που εξασφαλίζει την δωρεάν πρόσβαση μπαίνει σε αμφισβήτηση.

Είναι ένα πανεπιστήμιο βαθιά αντιδημοκρατικό. Το πανεπιστήμιο της αγοράς θέλει απρόσκοπτη έρευνα για τις εταιρείες και σπουδές με το μικρότερο κόστος για τους φοιτητές. Πρέπει να είναι «κερδοφόρο», να διοικείται σα επιχείρηση (βλ. και αντιδραστικές αλλαγές στην διοίκηση), να μην υπάρχει το αγκάθι του φοιτητικού κινήματος, (βλ. και πανεπιστημιακή αστυνομία και καταστολή). Είναι ένα πανεπιστήμιο βαθιά συντηρητικό. Πως αλλιώς να το πει κανένας όταν οδηγούνται σε παραιτήσεις πρυτάνεις των πιο διάσημων πανεπιστημίων στον κόσμο (Χάρβαρντ, MIT) με πίεση των χρηματοδοτών επειδή οι πρυτάνεις τους δεν ήταν επαρκώς...με το Ισραήλ στην σφαγή στην Γάζα;!!

Θέλουν να δημιουργήσουν λοιπόν ένα **πανεπιστήμιο «ελεύθερο» για τις επιχειρήσεις, για την «ελεύθερη» αγορά, για τους μεγαλοεπενδυτές και κλειστό για τους φοιτητές και τις ανάγκες μας.** Λογαριάζουν όμως για άλλη μια φορά χωρίς τον ξενοδόχο. Όπως το φοιτητικό κίνημα το **2006 και το 2007** έριξε ένα γερό χαστούκι στο αστικό πολιτικό σύστημα οδηγώντας την όποια προσπάθεια για αναθεώρηση του άρθρου **16 στο κενό**, όπως τα τελευταία χρόνια υπερασπιστήκαμε το **άσυλο και καταργήσαμε τα σχέδια για την εγκατάσταση της ΟΠΠΙ-** έτσι θα το ξανακάνουμε. Η πρώτη μαχητική απάντηση των Συλλόγων δόθηκε κατά τη Σύνοδο Πρυτάνεων στο Καβούρι, έπειτα η συνέχεια και η κλιμάκωση των αγώνων. **Με μαζικές Γενικές Συνελεύσεις και πανελλαδικό συντονισμό τους**, οι Φοιτητικοί Σύλλογοι οφείλουν να πρωτοστατήσουν σε αυτό τον αγώνα. Να συνενώσουν τον αγώνα τους

με μαθητές, εκπαιδευτικούς και συνολικά τους εργαζόμενους για τη δημιουργία ενός μαζικού, μαχητικού και ανατρεπτικού κινήματος, που μπορεί να δημιουργήσει τους αναγκαίους όρους για να αποτρέψει το νέο αντιεκπαιδευτικό τερατούργημα της κυβέρνησης. Σαν νΚΑ ρίχνουμε ήδη όλες μας τις δυνάμεις σε αυτή την κατεύθυνση.

Σε μία περίοδο που κεφάλαιο, κυβέρνηση και όλο το αστικό πολιτικό σύστημα επιθετικά επιδιώκουν να επιβάλουν την εκπαίδευση και την εργασία που έχουν ανάγκη για την αύξηση της κερδοφορίας τους, που επιβάλλουν στον λαό την λιτότητα, την ακρίβεια, την φτώχεια, είναι μονόδρομος για το φοιτητικό, νεολαίστικο και το εργατικό κίνημα ευρύτερα να αντεπιτεθεί θέτοντας επί τάπητος τη συνολική ανατροπή αυτής της βάρβαρης πολιτικής, φέρνοντας στο προσκήνιο μια πολιτική και οραματική ατζέντα έξω από τα όρια αυτού του συστήματος. Στην ολομέτωπη στρατηγική στόχευση του συστήματος δεν αποτελούν απάντηση για τους φοιτητές και την νεολαία η «άμυνα» με βελτιωτικές προτάσεις και συμβολικές διαμαρτυρίες.

Δεν υπερασπιζόμαστε το σημερινό Πανεπιστήμιο και τη υφιστάμενη «δημόσια» εκπαίδευση. Τώρα πρέπει να μιλήσουμε και να διεκδικήσουμε το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και σχολείο που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της νέας γενιάς, έξω από τα δεσμά του κεφαλαίου και των κερδών του. Για μια εκπαίδευση που στην προμετωπίδα της θα έχει τις ανάγκες και τα δικαιώματα των νέων ανθρώπων για μια ολοκληρωμένη μόρφωση και ζωή αξιοβίωτη. **Για ένα πραγματικά ελεύθερο πανεπιστήμιο και για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση, για μια παιδεία χειραφετητική και καθολική και μια εργασία απελευθερωμένη από τα δεσμά της εκμετάλλευσης και της ιδιωτικής ιδιοκτησίας.**

ΚΑΜΙΑ ΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 16 ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΕΣ- ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΤΑΞΙΚΟΥΣ ΦΡΑΓΜΟΥΣ

ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ- ΕΕ- ΣΕΒ, ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΜΑΣ.

νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση